

A városi földek eladása

Petrik Antal igen alapos tanulmány konklúziójaként azt indítványozza, hogy a város adja el bérföldeit, mégpedig járadék-alapon. Maga az eladás nem új elgondolás és nem új indítvány. A város már indítványomra 299—1930. sz. alatti közgyűlési határozatában (34173—1930. sz. a.) elvben ingatlanai eladása mellett foglalt állást. Petrik indítványában új a **járadék alapon** való eladás, illetve a vételár kifizetéséig a járadékfizetés meghatározása. Régi tény, bár arra a jó időkben nem gondoltak az emberek, hogy a föld csakis járadékfizetésre alkalmas. Sem a magas kamatot nem bírja el, de arra sem alkalmas, hogy rövid lejáratu kölcsöntökét, különösen pedig váltóhiteleket visszafizethessen. Kizárólag a járadékfizetés az, amelyet a föld elbir. Ezekben a vonatkozásokban tehát Petrik Antalnak igaza van.

A kérdés most csak az: **alkalmas-e a mostani idő egy ily nagyarányú tranzakció keresztülvételére, helyes-e a járadéknak 4 százalékban való megállapítása, helyes-e a minden területteljes ingatlani átírás és valóban rejt-e az indítvány egyébként is oly előnyöket magában, hogy úgy a gazdák, mint a város részéről annak megvalósítása s végül, szabad és lehet-e egyáltalán 47.000 kat. hold eladásáról beszélni.**

Szerény véleményem szerint ma, amikor még a gazdasági válságot nem küzdöttük le, amikor úgy a transzferrendet, mint az autarchiás berendezkedések pénzünkre is káros kihatással vannak, amikor a különféle városi kölcsönök konszolidációja és konverziója még nem történt meg, sőt a külföldi ingatlanokat a Speyer-féle kölcsön zálogjoga terheli, amikor védelmi intézkedések az egészséges hitelélet kifejlődését hátrányosan befolyásolják, amikor a kereslet és kínálat teljes hiánya a föld értékének egészséges kialakulását lehetetlenné teszi, amikor a kormány-tervböve a nagyszabású telepítési akció előestéjén vagyunk és amikor végül az „Alföld” gazdaságpolitikai kérdés egész komplexumának letárgyalása előtt állunk, szóval ilyen bizonytalan idők nem alkalmasak egy olyan, úgy a város, mint annak bérlői egész életére és jövőbeli berendezkedésére igen mélyreható átalakulással járó nagy horderejű kérdés alapos és gyökeres megoldására. Maga Petrik belátja, hogy ma pénzügyi közreműködéssel az eladás nem volna perfekválható és ezért **házi eladást javasol**. Az eladandó ingatlanok árára nézve egy 500 pengős átlagot kontemplál s 4 százalékos alapon 20 pengős katasztrális holdankénti járadékról beszél. Az ár természetesen az ingatlanok értéke szerint igazodna ugyan, de igen helyesen jegyzi meg, hogy átlagban 500 pengőnél magasabb ár nem igen képzelhető. Ha ez így van — és a kereslet hiánya folytán tényleg ez a helyzet ma, — akkor eleve el kell utasítani magunktól minden olyan indítványt, amely évi 20 pengős járadék, vagyis évi 940.000 pengő jövedelem ellenében 47.000 kat. hold elidegenítését javasolja. A város csak úgy adhat el, ha evvel az eladással vagyoni és költségvetési állapotán **gyökeresen és alaposan tud változtatni**. Ezt a 20 pengős járadék nem jelenti. De nem jelent megoldást, sem megnyugvást, csak rosszabbodást — különösen a város szempontjából, — a minden pénz nélküli eladás. Az indítvány ugyanis azt véli, hogy a vétel megkötése esetén, a hátralékos vételár bekebelezésével egyidejűleg a megvett ingatlan nyomban a vevő nevére kerüljön, hogy ezáltal hitelhez juthasson általában úgy alakilag, mint anyagilag az ingatlan felett szabadon rendelkezessen. **Hát ez nonsens**. Kétségtelenül igza van Petriknek, mint ahogy az általánosan köztudomású tény, hogy mindenki másképp gazdálkodik saját és másképp a bérelt földön, de viszont az sem szorul bővebb magyarázatra, hogy abban a percben, amint pénz nélkül vásárol valaki, a szerepek felcserélődnek. A vételárát, vagy járadékát hajszoló eladó lett a gyengébb fél s a teljesíteni nem tudó, vagy nem akaró egész kálváriát járhat vele, amíg a különféle, igen drága mulatságot is jelentő instanciákon keresztülvergődve, ismét hozzájuthat a most már teljesen kiuzorázott földjéhez, esetleg annak a többszöröséért, mint ahogy eladta. De amíg bizzájut, miután egy hatalmas város áll szemben egy kis, szájalmat maga iránt könnyen kiharcoló járadék tulajdonossal, a panaszkotól, amelyek napirenden volnának és hátráltatnák a **statusquo ante helyreállítását**. Ha tehát eladunk és járadék kellenében adunk el, akkor először is a járadéknak kamatból meg tőkétörlesztésből kell állnia, mert végtére a vételárnak valamikor le is kell törleszteni. A járadék kamata 4 százalék nem lehet, ez kevés, még a mai viszonyok közepette is. Legalább 5 százalékot képzelünk el és egy 60—70 éves törlesztési időt, amikor tehát a járadék, törlesztéssel együtt ezenként 52.41 pengőt, vagy 51.41 pengőt, 500 pengőnként tehát 26.21 pengőt, illetve 25.71 pengőt tenné-

nek ki. De az ilyen eladás csakis akkor volna te-lekkönyvileg is keresztülvihető, ha a vevő a vételárnak legalább egyharmadát már megfizette, illetve letörlesztette.

Szerintünk a javasolt eladás előnyöket nem igen rejt magában, de a terheket csak fokozza. Azt kívánja ugyanis az indítványozó, hogy a bérelti óvadékat a város egy létesítendő szövetkezetbe fizesse be. Vagyis, nemcsak hogy eladás esetén nem lát pénzt, hanem még ki-, illetve vissza kell fizessen vagy 400.000 pengőt azért, hogy többé ne bérlőivel, hanem vevő-adósaival bajlódjék. **Ez nem komoly elgondolás, mintahogy az sem komoly, hogy a kontemplált szövetkezet végezze a rendelkezésre álló csekély tőkével azt a feladathalmazt, amelyet Petrik reárák.**

Végül vegyük fontolóra azt is, hogy **szabad-e 47.000 hold eladásáról beszélni.**

És itt nem csak saját, hanem mások véleményére is utalok. Legutóbb úgy Szivessy Lehel, mint Grüner István a költségvetés tárgyalása alkalmával rámutattak annak a szükségessé-gére, hogy nekünk erdősíteni kell. Nem gazdaságos és nem célirányos eljárás a homokbuckákat

csekélységekért bérbeadni. A városnak hozzá kell fogni a kevésbé termő földjének befásításához. Nem elég az, ha állandóan a rossz klímánkra, a szikesek terjedésére, a vízhiányra stb.-re utalunk. Meg kell tennünk azokat a lépéseket, amelyek ezeken a bajokon segítenek. És ezt csakis **rendszerez erdősítéssel** érhetjük el. Az, amit a homokbuckák bérlete hoz, csak teher és emellett a **legszegényebb néposztály kinlódik ott s próbál — kevés sikerrel — valamilyen eredményt elérni.** Ha azonban hozzáfogunk a tervszerű erdősítéshez, úgy lassacskán bár, de átfর্মáljuk az Alföldet, feljavitjuk a meglevő termőföldet és megakasz-tjuk a szik terjedését.

Mi Petrik javaslatát mint elvet helyeseljük, hiszen az ott felvetett probléma már igen sokszor képezte diskuzió tárgyát és végre a közgyűlés azt 3 évvel ezelőtt el is fogadta. Az időszűrőseget illetően azonban még várakozó állásponton kell maradnunk. Meg kell várnunk a kormány telepítési akciójának kezdetét és figyelni annak mérvét; várunk kell legalább addig, amíg a város tartó-zásaira nézve valamilyen rendet és tiszta telek-könyvet tud teremteni.

Gál Miksa.

A Pénzügyi Központ revizorai vizsgálják Dorozsma község gazdálkodását

Kormánybiztost neveznek ki Dorozsma élére?

(A Délmagyarország munkatársától.) Más-fél hónappal ezelőtt többféle állítólagos szabálytalanság miatt, a belügyminiszter szigorú vizsgálatot indított Kiskundorozsma község vezetői ellen. A vizsgálat lefolytatása után — mint ismeretes, — Rácz Rudolf községi bíró-t és Kuthy Sándor számvevőt felfüggesztették állásuktól. Csongrád vármegye képviselő-testülete rendkívüli ülésen foglalkozott Dorozsma község ügyeivel és az autonómia felfüggesztése helyett arra kérte a belügyminisztert, hogy pénzügyi szakemberekkel vizsgál-tassa felül Dorozsma község gazdálkodását és háztartási adminisztrációját.

A belügyminiszter rendeletére most a Pénzügyi Központ revizorai érkeztek Dorozsmára és hozzákezdtek a község adminisztrációjának a felülvizsgálatához. A revizorok értesülésünk szerint, huzamosabb ideig maradnak Do-

rozmán és a község háztartási ügyeit a leg-részletesebben átvizsgálják. Hogy ettől a vizsgálatól a község jövője szempontjából sok függ, azt igazolja az is, hogy tegnap óta Csongrád vármegye számvevőségének tagjai is künn tartózkodnak Dorozsmán, sőt odavárják dr. Csörgő Károly alispánt is.

A Pénzügyi Központ revizorai közvetlenül a belügyminiszternek tesznek majd jelentést a vizsgálat eredményéről. Ettől a jelentéstől függ azután, hogy mi lesz a közeljövőben a község autonómiájával és a felfüggesztett fő-tisztviselőkkel. Beszélnek arról is, hogyha a revizorok a szabálytalanságokat megállapítanák, akkor a belügyminiszter kormánybiztost nevez ki Dorozsma élére. Egyelőre a revizorok még a vizsgálat elején vannak és nem tudni, hogy mit állapítanak meg.

A jótékony egyesületeket beszervezik a népjóléti munkára

Szigoruan eltíltják az uccai koldulást

(A Délmagyarország munkatársától.) A közgyűlés legutóbbi ülésén többen is ajánlották, hogy a jótékony egyesületek bevonásával kel-lene Szegeden a szegénygondozást elvégezni. Dr. Kemenes Tibor népjóléti tanácsnok most közölte velünk, hogy a szegénygondozás érdekében a jótékony egyesületek beszerzése már folyamatban van. Eddig a Szent József akció-Teréz akcióval történt megegyezés, hogy a segélyezések kérdésében a népjóléti ügyosz-

tályal egyöntetűen fognak eljárni. Az említett egyesületek ülésén minden alkalommal megtele-nik a népjóléti hivatal megbízottja és közösen döntenek a szegénytamogatásról. Programba vette a népjóléti ügyosztály az összes helyi ió-tékony egyesületek megszervezését is a szegénysegélyezés érdekében. Legfőképpen a **csó-ládgondozás** lesz az, amelybe az egyesületeket bevonják. A téli hónapokban szükség szerint **szellemi szükségmunkásokat is bocsát a város a jótékony egyesületek rendelkezésére.**

Még ebben a hónapban megoldják Szegeden a koldusügyet is. Többféle terve van erre Kemenes népjóléti tanácsnoknak. A koldulást a-lószínűleg rendőrileg eltíltják és rendszeres segélyben részesítik a koldusokat. Azt is tervezi a népjóléti ügyosztály, hogy azokat az eszelősöket, akik az uccán kóborolnak, valame-lyik községnek adja ki a város. A népjóléti ügyosztály már több környékbeli községgel folytat tárgyalásokat arra nézve, hogy mennyiért vállalnák el gondozásra ezeket az eszelősöket.

Rövid halasztást szenved Gömbös varsói utja

Budapest, október 11. Amint a Magyar Távirati Iroda illetékes helyről értesült: **Gömbös Gyula** miniszterelnök varsói utja rövid időre halasztást szenved.

Gömbös miniszterelnök lengyelországi útjának elhalasztása — értesülésünk szerint — **Sándor jugszláv király temetésével** és a gyász-szal függ össze. Az utazás éppen ezért csak egészen rövid haladékat szenved.

Özv. Kovács Mártonné úgy a maga, mint gyermekei **Ilona** és férje **Schlizer Zoltán, Sándor, Oszkár** és felesége **Gerle Magdolna, István** és felesége **Máté Ilona** s kis unokája **Zsuzsika** fájdalomtól meg-löört szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, apa, após, nagypapa, testvér és rokon

Kovács Márton

életének 72. holdog házasságának 41-ik évében elhunyt.

Drága halottunkat f. hó 12-én délután fél 3 órakor temetjük a zsidó vallás szer-tartása szerint a Kálvária ucca 7. sz. alatti gyászházban.

— Külön villamos a Dugonics térről.